

OPIS MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU (SYLABUS)

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu: Teorie etnologii polskiej
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu: TEP
3. Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu: fakultatywny
4. Kierunek studiów: etnologia
5. Poziom kształcenia: I stopień
6. Profil kształcenia (ogólnoakademicki/praktyczny):
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin: 30h ćw.
9. Liczba punktów ECTS: 2 ECTS
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia: mgr Karolina Dziubata, mgr Agata Stasik, k.dziubata@gmail.com, agata.stasik@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Modułzajęć/przedmiotu prowadzony zdalnie (e-learning): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu

- przekazanie wiedzy dotyczącej historii, rozwoju i kształtowania dyscypliny w Polsce
- przekazanie wiedzy dotyczącej polskich etnologów i etnologek od końca XIX wieku do czasów współczesnych
- zapoznanie z zainteresowaniami badawczymi i refleksjami teoretycznymi wybranych badaczy i badaczek
- rozwinięcie umiejętności krytycznego czytania tekstów i analizy ich treści

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)
Brak

3. Efekty kształcenia (EK) dla modułu i odniesienie do efektów kształcenia (EK) dla kierunku studiów

Symbol EK dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EK student /ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
TEP_01	Zna polskich etnologów i etnologki oraz potrafi wskazać powiązania, różnice i podobieństwa między nimi	E_W01, E_W03, E_W06, E_U04
TEP_02	Orientuje się w historii polskich badań nad kulturą ludową i folklorystyką oraz rozumie teorię kultury ludowej	E_W01, E_W03, E_W04, E_W07
TEP_03	Rozumie charakter i krytykę paradygmatu tradycyjnej kultury ludowej w polskiej etnologii	E_W01, E_W02, E_W04, E_W07
TEP_04	Poprzez pojęcie kultury ludowej potrafi scharakteryzować zmiany zachodzące w polskiej etnologii	E_W01, E_W02, E_W04, E_U04
TEP_05	Orientuje się w historii pierwszych badań etnograficznych oraz potrafi scharakteryzować specyfikę etnograficznych badań terenowych	E_W01, E_W02, E_W03, E_W07, E_U04
TEP_06	Rozumie koncepcję rozróżniania grup i społeczeństw według dychotomii swój-obcy	E_W02, E_W04, E_W05
TEP_07	Rozumie pojęcie grupy etnicznej i orientuje się w badaniach nad zróżnicowaniem etnicznym w polskim kontekście	E_W02, E_W04, E_W05
TEP_08	Potrafi dostrzec i wskazać powiązania etnologii oraz antropologii kulturowej z innymi dyscyplinami na przestrzeni wieku	E_W01, E_W03, E_W05, E_U04
TEP_09	Orientuje się w założeniach współczesnej antropologii kulturowej w Polsce	E_W01, E_W03, E_W05, E_W06

4. Treści kształcenia z odniesieniem do EK dla modułu zajęć/przedmiotu

Opis treści kształcenia modułujących/przedmiotu	Symbol/symbole EK dla modułujących/przedmiotu
1. Zorian Dołęga-Chodakowski	TEP_01, TEP_02, TEP_07
2. Stefan Czarnowski	TEP_01, TEP_02, TEP_03
3. Maria Czaplicka	TEP_01, TEP_05, TEP_08
4. Kazimierz Moszyński	TEP_01, TEP_05, TEP_07
5. Jan Stanisław Bystroń	TEP_01, TEP_02, TEP_03
6. Józef Obrębski	TEP_01, TEP_02, TEP_04, TEP_05, TEP_06, TEP_07
7. Florian Znaniecki	TEP_01, TEP_02, TEP_03
8. Kazimiera Zawistowicz-Adamska	TEP_01, TEP_02, TEP_05
9. Józef Burszta	TEP_01, TEP_02, TEP_05, TEP_06, TEP_07, TEP_08
10. Kazimierz Dobrowolski	TEP_01, TEP_02, TEP_04, TEP_06
11. Manifest Antropologii Kultury (Stomma, Benedyktowicz, Tomicki, Robotycki, Wasilewski)	TEP_01, TEP_03, TEP_08, TEP_09
12. Czesław Robotycki, Stanisław Węglarz	TEP_01, TEP_02, TEP_03, TEP_04, TEP_09
13. Piotr Kowalski	TEP_01, TEP_02, TEP_03, TEP_09
14. Józef Olędzki	TEP_01, TEP_02, TEP_05, TEP_09
15. Michał Buchowski, Wojciech Burszta	TEP_01, TEP_03, TEP_08, TEP_09

5. Zalecana literatura:

Ad. 1

Chodakowski, Z.D. (1835) O Sławiańszczyźnie przed chrześcijaństwem oraz inne pisma i listy, Kraków.

L. Małasz-Aksamitowa, *Pionier folklorystyki słowiańskiej Zorian Dołęga Chodakowski w: Literatura Ludowa*, 1967, R. II, nr 1-3.

Ad. 2

Czarnowski S. 1946 *Kultura religijna wiejskiego ludu polskiego*, w: S. Czarnowski, *Kultura*, Bydgoszcz: Spółdzielnia Wydawnicza Książka, s. 121-152.

Ad. 3

Czaplicka M. 2013 *Mój rok na Syberii*, tłum. H. Kossak-Nowocień, Toruń: Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej, [wybrany rozdział].

Ad. 4

Moszyński K. 1925 *Badania nad pochodzeniem i kulturą pierwotną Słowian*, cz. 1, Kraków. Streszczenie tej pracy: „Sprawozdania z czynności i posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności”, Kraków t. 30:1925 nr 3, s.8-12.

Ad. 5

Bystroń J. S. 1935 *Megalomania narodowa*, s. 13-42.

Ad. 6

Obrębski J. 1936 *Problem grup etnicznych w etnologii i jego socjologiczne ujęcie*, „Przegląd Socjologiczny” 4: 177-195.

Obrębski J. 2007. *Lud bez ojczyzny*, w: idem, *Polesie*, A. Engelking (red.), Warszawa: Oficyna Naukowa, s. 186-234.

Ad. 7

Znaniecki F. 1990. *Studia nad antagonizmem do obcych*, w: idem, *Współczesne narody*, Warszawa: PWN.

Ad. 8

Zawistowicz-Adamska K. 1948 *Spółeczność wiejska: doświadczenia i rozważania z badań terenowych w Zaborowie*, Łódź: Polski Instytut Służby Społecznej.

Ad. 9

Burszta J. 1950 *Wieś i karczma: rola karczmy w życiu wsi pańszczyźnianej*, Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, [wybrany rozdział].

Pobłocki K. 2014 *Wódka jako forpoczta kapitalizmu: propinacja a proces klasotwórczy w perspektywie globalnej*, w: Wojciech Dohnal (red.) *Od etnografii wsi do antropologii współczesności*, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje, s. 139-148.

Ad. 10

Dobrowolski K. 1958 *Drogi rozwoju etnografii polskiej, jej obecne zadania, metody i związki z innymi naukami*, „Etnografia Polska” 1, s. 72-83.

Dobrowolski K. 1961 *Studia nad teorią kultury ludowej. Zagadnienie reliktu kulturowego w świetle materiałów źródłowych z południowej Małopolski*, „Etnografia Polska” t. 4, s. 15-92.

Ad. 11

Benedyktowicz Z., Robotycki Cz., Stomma L., Tomicki R., Wasilewski J. 1980 *Antropologia kultury w Polsce – dziedzictwo, pojęcia, inspiracje. Materiały do słownika. Część I*, „Polska Sztuka Ludowa” 34(1), s. 47-60.

Benedyktowicz Z., Robotycki Cz., Stomma L., Tomicki R., Wasilewski J. 1980a *Antropologia kultury w Polsce – dziedzictwo, pojęcia, inspiracje. Materiały do słownika. Część II*, „Polska Sztuka Ludowa” 34(1), s. 117-125.

Benedyktowicz Z., Robotycki Cz., Stomma L., Tomicki R., Wasilewski J. 1981 *Antropologia kultury w Polsce – dziedzictwo, pojęcia, inspiracje. Materiały do słownika. Część III*, „Polska Sztuka Ludowa” 35(1), s. 58-60.

Ad. 12

Robotycki, C., Węglarz, S. 1983 *Chłop potęgą jest i basta. O mityzacji kultury ludowej w nauce*, „Polska Sztuka Ludowa – Konteksty” t.37 z.1-2.

Ad. 13

Kowalski P. (1990) *Współczesny folklor i folklorystyka. O przedmiocie poznania w dzisiejszych badaniach folklorystycznych*, Wrocław: Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, s. 7-36.

Ad. 14

Ołędzki J. 1991 *Murzynowo: znaki istnienia i tożsamości kulturalnej mieszkańców wioski nadwiślańskiej XVIII-XX w.*, Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Ad. 15

Buchowski M., Burszta W. 1992 *O założeniach interpretacji antropologicznej*, Warszawa: PWN.

Buchowski M. 2012 *Etnologia polska: historie i powinowactwa*, Poznań: Wydawnictwo Nauka i Innowacje, s. 37-62.

1. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.:

Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	✓
Praca z tekstem	✓
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	

Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EK (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EK lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu					
	TEP_01	TEP_04	TEP_08	TEP_09	-	-
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej	✓	✓	✓	✓		
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30 h
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	-
	Czytanie wskazanej literatury	40 h
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	-
	Przygotowanie projektu	-
	Przygotowanie pracy semestralnej	20 h
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	-
	Inne (jakie?) -	-

	...	-
SUMA GODZIN		90 h
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2 ECTS

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):

dobry plus (+db; 4,5):

dobry (db; 4,0):

dostateczny plus (+dst; 3,5):

dostateczny (dst; 3,0):

niedostateczny (ndst; 2,0):

(i nadb.); „BulletinInternational de l'AcademiePolonaise des Sciences et des Lettres”, Classe Philologie, s. 128—134: Becher-ches sur l'origine et la civilisation primitive des Slaves (i nadb.).